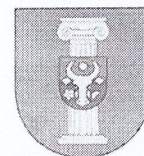

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 167/04

mun. Chișinău

07 august 2020

Inspectorul superior de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Griciuc Ada, în temeiul dispozițiilor art.7 alin.(2), art.19 lit.b) și lit.g), art.35, art.37 alin.(2), art.38 și art.40 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în rezultatul controlului respectării regimului juridic al incompatibilităților, a întocmit prezentul Act de constatare în privința **dnei Cheptea Eugenia, secretar al Consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești.**

I. Partea descriptivă a situației de fapt.

La data de 24.03.2020, în temeiul prevederilor art.30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr.132/2016*), inspectorului superior de integritate Griciuc Ada, i-a fost repartizată electronic aleatoriu prin intermediul sistemului informațional e-Integritate sesizarea [REDACTED] din 20.02.2020, care a stat la baza formării dosarului de control nr. [REDACTED] în privința dnei Cheptea Eugenia, IDNP [REDACTED], domiciliată în [REDACTED].

Conformându-se cerințelor art.31 alin.(1) din Legea nr.132/2016 și art.75 alin.(1) din Codul administrativ, inspectorul de integritate a demarat la 24.03.2020 procedura de verificare prealabilă a sesizării întru elucidarea următoarelor aspecte: respectarea condițiilor de formă și conținut a sesizării, încadrarea persoanei supuse controlului la categoria de subiect al declarării, precum și existența bănuielii rezonabile de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților.

În perioada 30.03 – 01.05.2020, procedura de verificare prealabilă a sesizării a fost suspendată pe durata stării de urgență instituită în temeiul art.20 din Legea nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, Hotărârii Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgență și Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale nr.6 din 26.03.2020, nr.14 din 06.04.2020, nr.17 din 13.04.2020 și nr.21 din 24.04.2020. Ulterior, la data de 04.05.2020, procedura de verificare prealabilă a fost reluată în temeiul Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr.24 din 29.04.2020.

Potrivit sesizării, dna Eugenia Cheptea ar fi admis stare de incompatibilitate nesoluționată în termen legal, prin exercitare concomitentă funcția de secretar al consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești și mandatul de consilier raional Fălești. Menționează petiționarul că în zilele în care participă la ședințele Consiliului raional Fălești, dna Cheptea Eugenia absentează nemotivat de la serviciu în cadrul Primăriei com. Pruteni, raionul Fălești.

Informația publică pe portalul www.instante.justice.md și pagina oficială web www.ccc.md a Comisiei Electorale Centrale atestă, că dna Cheptea Eugenia a fost aleasă consilier raional Fălești și consilier comunal Pruteni, r-l Fălești, urmare alegerilor locale generale din 20.10.2019.

Potrivit art.25 alin.(2) lit.a) din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege.

În circumstanțe de fapt și de drept enunțate, inspectorul de integritate a conchis prezența bănuielii rezonabile de încălcarea a regimului juridic al incompatibilităților de către secretarul Consiliului com. Pruteni, Cheptea Eugenia prin nesoluționare în termen stările de incompatibilitate generate de validarea mandatelor de consilier comunal Pruteni și consilier raional Fălești.

Urmare procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul prevederilor art.19 lit.b), art.28 alin.(1), art.31 și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016 a fost întocmit Procesul-verbal [REDACTED] din 04.05.2020, prin care s-a dispus inițierea procedurii de control privind eventuala

încălcarea a regimului juridic al incompatibilităților de către dna Cheptea Eugenia, secretar al Consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești.

Prin scrisoarea [REDACTED] din 05.05.2020, dna Cheptea Eugenia a fost informată despre inițierea procedurii de control, precum și despre drepturile de care beneficiază potrivit art.33 al Legii nr.132/2016. Avizul poștal nr. [REDACTED] din 08.05.2020 a confirmat recepționarea de către Cheptea Eugenia a informației privind inițierea procedurii de control. Dna Cheptea Eugenia nu a beneficiat de drepturile sale și nu a luat cunoștință de actele și materialele dosarului de control.

Sub aspect procedural, în temeiul dispozițiilor art.20 alin.(1), art.32 alin.(3)-(5) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, pentru realizarea controlului au fost consultate și solicitate informații și documente de la următoarele surse:

[REDACTED]

II. Analiza elementelor constitutive ale stării de incompatibilitate.

Dna Cheptea Eugenia a fost numită în funcția de secretar al Consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești prin Decizia Consiliului comunal Pruteni [REDACTED] din 04.03.2014, continuând exercitarea acestei funcții la data efectuării prezentei proceduri de control, fapt confirmat de [REDACTED].

Prin răspunsul [REDACTED] a informat că urmare alegerilor locale generale din 20.10.2019, dna Cheptea Eugenia a fost aleasă în două funcții electiv:

- de consilier în Consiliul comunal Pruteni, raionul Fălești, mandat validat prin Hotărârea Judecătorei Bălți din 01.11.2019 (dosar nr.3-333/2019), ulterior ridicat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3644 din 24.01.2020,
- de consilier în Consiliul raional Fălești, mandat validat prin hotărârea Judecătorei Bălți din 06.11.2019 (dosar nr.3-361/2019), ulterior ridicat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3852 din 20.03.2020.

Prin urmare, dna Cheptea Eugenia deține calitatea de subiect al declarării în temeiul art.3 alin.(1) lit.g) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare – Legea nr.133/2016*), fiind funcționar public căruia se aplică prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (*în continuare – Legea nr.158/2008*).

Totodată, în perioada 01.11.2019 – 20.03.2020, dna Cheptea Eugenia a deținut calitatea de subiect al declarării în temeiul art.3 alin.(1) lit.b) din Legea nr.133/2016, prin exercitarea mandatelor de consilier comunal Pruteni și de consilier raional Fălești.

Pornind de la prevederile art.16 din Legea 133/2016, subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Astfel, în corespundere cu art.25 alin.(1) și alin.(2) lit.a) din Legea nr.158/2008, calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit și funcționarul public nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate în cadrul autorităților publice, cu excepțiile prevăzute de lege.

Cu referire la aspectul de incompatibilitate cu altă funcție publică, Codul electoral al Republicii Moldova relevă, că mandatul de consilier local constituie funcție publică eligibilă.

În ceea ce prevede aspectul de incompatibilitate cu alte activități remunerate în autorități publice, în primul rând, se rețin prevederile art.1 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală (*în continuare – Legea nr.436/2006*), potrivit cărora consiliul local este autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al

doilea, precum și prevederile art.5 și art.6 din această lege, conform cărora consiliile locale sunt autorități ale administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală și funcționează ca autorități administrative autonome, soluționând treburile publice din sate (comune), orașe (municipii) și raioane în condițiile legii

În al doilea rând, inspectorul de integritate reține, că activitatea desfășurată în calitate de ales local constituie o activitate remunerată *de jure*, or, legislația națională prevede tranșant că orice muncă/prestație este remunerată/retribuită, cu excepția activităților desfășurate în folosul altor persoane sau al societății fără a urmări un câștig material (voluntariat).

Mai mult ca atât, în ordinea art.24 alin.(3) din Legea nr.768/2000, alesul local beneficiază de restituirea cheltuielilor aferente și primește o indemnizație pentru fiecare zi de participare la ședința consiliului în mărimea stabilită de către consiliul respectiv.

Prin răspunsul [REDACTAT] din 15.05.2020, [REDACTAT] a informat că consilierul Cheptea Eugenia a ridicat indemnizația de consilier pentru participarea la ședințele consiliului din 26.12.2019 și 07.02.2020.

Analizând prin prisma acestor exigențe legale, durata și legalitatea exercitării concomitente a funcției publice și mandatelor de ales local, se constată că în perioada 01.11.2019 – 20.03.2020, dna Cheptea Eugenia s-a aflat în două stări de incompatibilitate, după cum urmează:

a) în perioada 01.11.2019 – 24.01.2020, stare de incompatibilitate generată de exercitarea funcției publice de secretar al Consiliului comunal Pruteni concomitent cu mandatul de consilier comunal Pruteni, raional Fălești.

b) în perioada 06.11.2019 – 20.03.2020, stare de incompatibilitate generată de exercitarea funcției publice de secretar al Consiliului comunal Pruteni concomitent cu mandatul de consilier raional Fălești.

În ordinea art.24 alin.(2) din Legea nr.158/2008, funcționarul public este obligat să respecte întocmai regimul juridic al incompatibilităților, inclusiv prin încetarea stării de incompatibilitate pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia, cerință imperativă prevăzută de art.25 alin.(6) din această lege.

Subsidiar, art.8 alin.(1) din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local (*în continuare – Legea nr.768/2000*) statuează obligația alesului local, în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității, de a-și depune mandatul de consilier sau să demisioneze din funcția incompatibilă cu mandatul deținut.

Prin răspunsul [REDACTAT] a prezentat Cererile de demisie depuse de către dna Cheptea Eugenia în legătură cu incompatibilitatea funcției, respectiv, la data de 12.12.2019 cu privire la ridicarea mandatului de consilier comunal Pruteni și la data de 09.03.2020 cu privire la ridicarea mandatului de consilier raional Fălești.

Coroborând aceste informații cu normele suscitute, inspectorul de integritate conchide în ambele cazuri, omiterea neîntemeiată de către Cheptea Eugenia a termenului de 30 de zile, atribuit de legiuitor pentru soluționarea stărilor de incompatibilitate, or:

- în prima situație, avînd obligația să demisioneze din funcția de secretar al Consiliului comunal Pruteni sau să-și depună mandatul de consilier comunal Pruteni pînă la data de **01.12.2019**, dna Cheptea Eugenia a întreprins acțiuni de soluționare a incompatibilității prin depunerea tardivă a cererii de demisie la data de **12.12.2019**,

- în cea de-a doua situație, avînd obligația să demisioneze din funcția de secretar al Consiliului comunal Pruteni sau să-și depună mandatul de consilier raional Fălești pînă la data de **06.12.2019**, dna Cheptea Eugenia a întreprins acțiuni de soluționare a incompatibilității prin depunerea tardivă a cererii de demisie la data de **09.03.2020**.

Pe cale de consecință, în circumstanțele de fapt și de drept enunțate, inspectorul de integritate conchide încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către Cheptea Eugenia, exprimată prin deținerea și exercitarea în perioada 01.11.2019 – 09.03.2020, simultan cu funcția publică de secretar al Consiliului comunal Pruteni, funcțiile publice eligibile de consilier comunal Pruteni și de consilier raional Fălești și neîntreprinderea măsurilor de soluționare în termen de o lună din momentul apariției acestora.

Subsidiar, se rețin prevederile art.21 alin.(1) lit.c) din Legea nr.436/2006, prin care legiuitorul limitează dreptul de vot al consilierului prezent la ședința consiliului în participare la adoptarea deciziilor, atunci cînd se află în stare de incompatibilitate care durează mai mult de 30 de zile de la data apariției.

La acest aspect, [REDACTAT] a informat că în perioada 06.12.2019 – 20.03.2020 (perioada aflării în stare de incompatibilitate nesoluționată definitiv), consilierul raional Cheptea Eugenia a fost prezentă la două ședințe ale Consiliului raional Fălești din 26.12.2019 și 07.02.2020, la cea de a doua ședință nu a participat la adoptarea deciziilor.

Prin urmare, în ordinea art.64 din Legea nr.436/2006 și pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.845/2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, urmează a fi sesizat Oficiul teritorial Bălți în vederea efectuării controlului legalității actelor/deciziilor adoptate de Consiliul raional Fălești în ședința din 26.12.2019 cu participarea consilierului raional Cheptea Eugenia, aflat în stare de incompatibilitate nesoluționată.

III. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

În temeiul prevederilor art.37 alin.(3) din Legea nr.132/2016, prin invitația [REDACTAT] din 09.06.2020, dna Cheptea Eugenia a fost solicitată să prezinte punctul de vedere cu privire la încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

Dna Cheptea Eugenia a dat curs invitației și a prezentat prin răspunsul [REDACTAT] din 08.07.2020 (recepționat de Autoritate la 10.07.2020, [REDACTAT]) următoarele explicații pe care le-a considerat relevante, citat [REDACTAT]

[REDACTAT] Întru susținerea acestor afirmații, dna Cheptea Eugenia a anexat cererile personale de ridicare a mandatului de consilier depuse la 12.12.2019 și 09.03.2020.

Analizând cele relatate în punctul de vedere în raport cu circumstanțele faptice enunțate *supra*, inspectorul de integritate a conchis că argumentele invocate de Cheptea Eugenia nu sunt concludente și pertinente, nu explică și nu justifică inacțiunile de soluționare conformă și în termen a celor două stări de incompatibilitate, motiv pentru care acestea urmează a fi respinse.

Or, în virtutea exercitării mandatului de ales local, dna Cheptea Eugenia a avut obligația de a cunoaște și a se conforma actelor legislative și normative aplicabile statutului de ales local, inclusiv reglementărilor regimului juridic al incompatibilităților. Cunoașterea sau necunoașterea legii nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere. În sensul principiului *nemo legem ignorare censetur*, legea este opozabilă *erga omnes* și se aplică, chiar dacă la momentul săvârșirii unei fapte ce intră sub incidența ei, legea a fost ignorată volitiv sau din eroare.

IV. Concluzii.

Generalizând rezultatele controlului respectării regimului juridic al incompatibilităților prin prisma cadrului legal pertinent, conducându-se de principiile pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, aplicând propria convingere în examinarea sub toate aspectele și în mod obiectiv materialului probatoriu, luând act de punctul de vedere al persoanei supuse controlului și de măsurile întreprinse întru soluționarea stărilor de incompatibilitate, inspectorul de integritate conchide încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dna Cheptea Eugenia, secretar al Consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești, exprimată prin:

- aflare în stare de incompatibilitate în perioada 01.11.2019 – 12.12.2019, generată de exercitarea concomitentă, contrar legii, a funcției publice de secretar al Consiliului comunal Pruteni și mandatul de consilier comunal Pruteni, raionul Fălești,
- aflare în stare de incompatibilitate în perioada 06.11.2019 – 09.03.2020, generată de exercitarea concomitentă, contrar legii, a funcției publice de secretar al Consiliului comunal Pruteni și mandatul de consilier raional Fălești,
- nesoluționarea, în termen de 30 de zile, stările de incompatibilitate apărute la 01.11.2019 și 06.11.2019, prin demisionare din funcția de secretar al Consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești sau prin depunerea mandatelor de consilier comunal Pruteni și de consilier raional Fălești.

Pe cale de consecință, conform art.23 alin.(3) din Legea nr.133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.

Subsecvent, în condițiile cadrului normativ aplicabil statutului de funcționar public, în special funcției publice de secretar al consiliului local, se rețin următoarele prevederi la acest aspect:

- conform art.14 alin.(2) lit.u) și art.38 alin.(4) din Legea nr.436/2016, numirea, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale secretarului consiliului local, în condițiile legii, ține de competența exclusivă a consiliului local.

- conform art.38 alin.(3) și alin.(4) din Legea nr.436/2016, secretarul consiliului local se bucură de stabilitate în funcție și cade sub incidența Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

- conform art.64 alin.(1) lit.c) din Legea nr.158/2008, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție dispune destituirea din funcția publică prin act administrativ în cazul în care s-a ivit un motiv legal de incompatibilitate, iar funcționarul public nu acționează pentru încetarea acesteia în termenul stabilit de prezenta lege.

În ordinea art.40 alin.(1) din Legea nr.133/2016, din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al incompatibilităților rămâne definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de 15 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului acestuia, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.

Urmînd consecutivitatea expunerii, din momentul rămînerii definitive a actului de constatare, în termen de 15 zile, inspectorul de integritate are obligația să sesizeze Consiliul comunal Pruteni, raionul Fălești în vederea declanșării procedurii de încetare a raporturilor de serviciu ale dnei Cheptea Eugenia, secretar al Consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești.

Totodată, în ordinea art.23 alin.(6) din Legea 133/2016, în baza Actului de constatare rămas definitiv, dna Cheptea Eugenia urmează a fi decăzută din dreptul de a mai exercita funcție publică, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării/destituirii din funcția publică de secretar al Consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești.

Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică este ținut de Autoritatea Națională de Integritate și este publicat pe pagina web oficială a Autorității, conform 23 alin.(8) din Legea 133/2016.

Subsidiar, în ordinea art.7 alin.(2) lit.h) din Legea nr.132/2016, încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către Cheptea Eugenia, exprimată prin inacțiuni de soluționare conformă și în termen a stărilor de incompatibilitate în care s-a aflat în perioada 01.11.2019 – 09.03.2020, atrage răspundere contravențională incidentă art.313⁴ din Codul contravențional al Republicii Moldova.

Potrivit art.36 alin.(1), art.37 alin.(4) și art.38 alin.(3) - (4) din Legea nr.132/2016, Actul de constatare poate fi contestat în termen de 15 zile de la primirea acestuia de către subiectul suspus controlului, în instanța de contencios administrativ, iar după expirarea acestui termen, Actul de constatare rămîne definitiv și se publică pe pagina oficială web a Autorității.

V. Decizii.

Considerînd rezultatele controlului și conducîndu-se de prevederile art.16 și art.23 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, susținute de prevederile art. art.7, 19, 20, 37 alin.(2), 38 alin.(1) și art.40 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul superior de integritate,

dispune:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dna Cheptea Eugenia, secretar al Consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești, exprimată prin nesoluționarea conformă și în termen legal stările de incompatibilitate în care s-a aflat în perioada 01.11.2019 – 20.03.2020, generate de exercitarea funcției de secretar al Consiliului comunal Pruteni concomitent cu mandatele de consilier în Consiliul comunal Pruteni, raionul Fălești și consilier în Consiliul raional Fălești.

2. Se sesizează Consiliul comunal Pruteni, raionul Fălești, în termen de 15 zile din data rămînerii definitive a Actului de constatare, în vederea declanșării procedurii de încetare a raporturilor de serviciu ale dnei Cheptea Eugenia din funcția de secretar al Consiliului comunal Pruteni, raionul Fălești.

3. Se aplică în privința dnei Cheptea Eugenia interdicția de a exercita funcție publică, pe o perioadă de 3 ani, în condițiile prevăzute la art.23 alin.(6)-(8) din Legea nr.133/2016.

4. Se comunică Actul de constatare dnei Cheptea Eugenia și se informează despre dreptul de contestare a acestuia în condițiile art.36 alin.(1) și art.38 alin.(2) din Legea nr.132/2016.

Prezentul Act de constatare a fost întocmit în două exemplare, pe 5 (cinci) file.

Inspector superior de integritate

Ada Griciuc